

HENKILÖKULJETUSPALVELUT

Versio: 21.10.2019

HANKINNAN KOHDE	
Potilas- ja työmatkakuljetuspalvelut	
Keskeiset vaikutukset - Energiankulutus ja siitä aiheutuvat hiilidioksidipäästöt - Epäpuhtauspäästöt, mukaan lukien monotyyppioksidit, metaanittomat hiilivedyt sekä hiukkaset, jotka voivat aiheuttaa paikallisia terveysvaikutuksia (erityisesti hengityselimistön ongelmia), vahinkoja ympäristölle, rakennuksille ja muistomerkeille - Melu - Voiteluöljyistä ja renkaista muodostuvat jätteet	
TAVOITTEET	OHJAAVAT DOKUMENTIT
- Päästöjen vähentäminen ja energiatehokkuus - Muiden ympäristövaikutusten vähentäminen	- Motiva 2017: Selvitys energia- ja ympäristönäkökohtien huomioimisesta julkisissa hankinnoissa – Ajoneuvot ja kuljetuspalvelut - Motiva 2019: Henkilökuljetukset – Ohje ympäristökriteereistä julkisissa hankinnoissa (versio 2.3) - EU 2019: EU:n ympäristöä säästäviä julkisia hankintoja koskevat kriteerit tieliikenteelle - Direktiivi puhtaiden ja energiatehokkaiden tieliikenteen moottoriajoneuvojen edistämisestä (2009/33/EY) - Laki ajoneuvojen energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa (1509/2011)

VASTUULLISUUSNÄKÖKOHTIEN SISÄLLYTTÄMINEN HANKINTAAN

Ohjaavista dokumenteista on poimittu tähän hyviä esimerkkejä. Vastuullisuusnäkökohdat voi siis sisällyttää hankintaan valitsemalla alla esitetyistä vaihtoehtoista. On hyvä huomioda, että markkinatilanteet, hankinnan kohteet ja olosuhteet vaihtelevat alueittain. Hankintayksikön tulee tarkistaa ja asettaa aina itse kriteerien taso omien tavoitteiden ja markkinakartoituksen perusteella. Hankinnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi voi määritellä muitakin vaatimuksia, vertailuperusteita tai sopimusehtoja.

YMPÄRISTÖVASTUU

VAATIMUS	TODENTAMINEN
PERUSTASO	
Päästöluokat: Palvelun tuottamiseen käytettävän kaluston ajoneuvojen on oltava seuraavien päästöluokkien mukaisia tai alemman päästöluokan autojen päästöt on saatettu tälle tasolle jälkiasennettavalla laitteistolla.	Ajoneuvojen tekniset tiedot (rekisteröintitodistuksen tekninen osa tai ajoneuvon vaatimusten- mukaisuustodistus), joissa päästöluokat on määritetty. Jos alemman Euro -luokan linja-autoon on tehty teknisiä lisäyksiä, joiden seurauksena ajoneuvo

- Henkilö-, tila- ja pakettiautot (Ajoneuvoluokat M1, N1): Euro 6
- Linja-autot (Ajoneuvoluokka M2): Euro 6
- Linja-autot (Ajoneuvoluokka M3): Euro VI

Huom: Käytettyjen linja-autojen päästöluokkaa voi parantaa jälkiasennettavilla laitteilla, jos niiden suorituskyvystä ja kestävydestä on riittävä näyttöä.

Päästörajoituksen määrittäminen kokoluokittain tai laskentakaavan avulla (Henkilö- ja tila- ja pakettiautot)

Kokoluokittain:

Kokoluokka	Henkilömäärä, max	Max CO ₂ g/km (NEDC-mitatut)	Max CO ₂ g/km (WLTP-mitatut)
Suuri keskiluokka	5	150	180
Tila-autot	7	160	190
Suuret tila-autot	9	190	220

Laskentakaavan avulla:

Henkilöauton CO₂-päästöt saavat olla korkeintaan:

$Enimmäishiilidioksidipäästöt = 130 + a \times (M - M0)$,
jossa

$M = \text{ajoneuvon massa kilogrammoina (kg)}$

$M0 = 1\,392,4$

$a = 0,0457$

Kaava on määritelty EU-asetuksessa N:o 443/2009.

Kaavaa on päivitetty EU-asetuksella (EU 2015/6)

Energiatsehokkuuden parantaminen, Linja-autot:

Palvelun-tarjoajalta edellytetään autokohtaista polttoaineenkulutuksen ja/tai taloudellisen ajotavan seurannan järjestämistä.

Ympäristövaikutusten vähentäminen: Palveluntarjoaja pyrkii vähentämään palvelun tuottamiseen liittyviä ympäristövaikutuksia sopimuskauden aikana. Palveluntarjoajalla on viimeistään sopimuskauden alkaessa toimintasuunnitelma kuljetusten energiatsehokkuuden parantamiseksi ja ympäristövaikutusten pienentämiseksi sekä rutiinit näiden seurannalle ja raportoinnille.

Kyseinen kriteeri on sovellettavissa sopimusehtona.

täyttää Euro VI-luokanstandardin vaatimukset, on tehdyistä toimenpiteistä löydyttävä merkintä rekisteröintitodistuksen teknisen osan "Erikoisehdot ja huomautukset" -kohdasta. Luotettavasta kolmannen osapuolen toteuttamasta muutoksesta saa merkinnän täydennettyä katsastusasemalla.

Toimittajan antamat tiedot / henkilöautoissa auton energiamerkintä.

Johtamisjärjestelmä, seurantaraportti tai vastaava dokumentaatio, jossa kulutuksen ja / tai taloudellisen ajotavan seuranta ilmenee.

Valitun sopimustoimittajan pitää toimittaa toimintasuunnitelma tai muu vastaava dokumentaatio sopimuskauden alkaessa.

Kriteerin voi täyttää esimerkiksi kuulumalla Traficomin vastuullisuusmalliin ja toimittamalla tarvittavan aineiston. Lue lisää internetsivuilta www.traficom.fi/vastuullisuusmalli

EDELLÄKÄVIJÄTASO

Vaihtoehtoiset käyttövoimat: Tarjous saa lisäpisteen, jos vähintään XX % palvelun tuottamiseen käytettävistä ajoneuvoista käyttää jotain tai useampaa seuraavista energianlähteistä: <i>uusiutuva (HVO) diesel (ei perinteinen biodiesel eli FAME), etanolidiesel (ED95), korkeaseosetanoli (RE85), liikennebiokaasu (vähintään 50 % biokaasua), sähkö.</i> <i>Huom: XX % määritettävä tarjouspyyntökohtaisesti.</i>	Ajoneuvojen tekniset tiedot, joissa näkyvät asianmukaiset tekniset tiedot ja polttoainetiedot. Uusiutuvan dieselin osalta toimittajan vakuutusenergianlähteiden.
Hiilidioksidipäästöt: Palvelun suorittamisessa käytettävistä ajoneuvoista, joiden CO₂- päästöt ovat pienemmät kuin vähimmäisvaatimus perustasolla, saa lisäpisteitä.	Toimittajan antamat tiedot / henkilöauton energiamerkintä.
Taloudellinen ajotapa: Tarjoajan palvelua toteuttavat kuljettajat ovat suorittaneet viimeisen XX vuoden aikana tai suorittavat sopimuskauden aikana taloudellisen ajotavan koulutuksen, joka sisältää teoriaa ja ajoharjoittelua. <i>Huom: Ennakoivan ajon koulutus on pakollinen kuorma-auton ja linja-auton kuljettajille (7 h / 5 vuotta). Koulutus voidaan antaa teoriaopetuksena, mutta ajoharjoittelua sisältävä opetus on yleensä tehokkaampaa. Tarjoajien kanssa on hyvä keskustella markkinavuoropuhelussa vaadittavien XX vuosien kestosta sekä sopimuskauden aikaisesta koulutuksen suorittamisesta.</i>	Todistus tai todistusyhteenveto taloudellisen ajon kurssin suorittamisesta.
Melutaso: Tarjoajan on ilmoitettava palvelun tuottamiseen käytettävien ajoneuvojen keskimääräinen melutaso (dB).	Ajoneuvon tekniset tiedot, joihin tämä tieto on merkitty, tai asianmukaiset koetulokset.
Ympäristövaikutusten vähentäminen: Palvelun tarjoajalla on viimeistään sopimuskauden alkaessa henkilökuljetusten energiatehokkuuden ja ympäristöasioiden toimintasuunnitelma, joka sisältää vähintään seuraavat kohdat • asialle nimetty vastuhenkilö • kuvaus johdon sitoutumisesta vastuullisuuteen • tavoitteet ympäristö- ja laatuasioille • energia- ja ympäristönäkökohtien kehittämisen suunnitelma • malli näiden seurannalle ja raportoinnille.	Valitun sopimustoimittajan pitää toimittaa toimintasuunnitelma tai muu vastaava dokumentaatio sopimuskauden alkaessa. Kriteerin voi täyttää esimerkiksi kuulumalla Traficomin vastuullisuusmalliin ja toimittamalla tarvittavan aineiston. Lue lisää internetsivuilta www.traficom.fi/vastuullisuusmalli

Kyseinen kriteeri on sovellettavissa sopimusehtona.

SOSIAALINEN VASTUU

VAATIMUS	TODENTAMINEN
PERUSTASO	
Perustaso	Perustaso
EDELLÄKÄVIJÄTASO	
Edelläkävijä	